

SISÄLLYS

1 PERHE

1.1 AVIOLIITTO JA REKISTERÖITY PARISUHDE

Avioliittolaki 13.6.1929/234	2
Laki avioliittolain voimaannpanosta 13.6.1929/235	29
Avioliittoasetus 6.11.1987/820	31
Laki rekisteröidystä parisuhteesta 9.11.2001/950	34
Laki avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta 14.1.2011/26	35
Laki vihkimisoikeudesta 29.11.2019/1157	37
Laki tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskeissa asioissa annetun neuvoston asetuksen soveltamisesta 21.12.2004/1153	38
Laki kansainvälisten parien varallisuussuhteita koskevien neuvoston asetusten soveltamisesta 18.1.2019/56	39

1.2 VANHEMMUUS

Äitiyslaki 20.4.2018/253	40
Isyyslaki 13.1.2015/11	46
Laki oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta 3.6.2005/378	55
Valtioneuvoston asetus oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta ja lääketieteellisestä selvityksestä 22.10.2015/1276	58
Laki pohjoismaisten isyysratkaisujen tunnustamisesta 16.5.1980/352	59

1.3 ADOPTIO

Adoptiolaki 20.1.2012/22	61
Valtioneuvoston asetus adoptiosta 3.5.2012/202	74

1.4 LAPSEN HUOLTO JA TAPAAMISOIKEUS

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 8.4.1983/361	78
Asetus lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 28.6.1994/556	91
Laki lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta 16.8.1996/619	93
Asetus lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta 18.10.1996/729	99
Asetus huoltoa tai hoitoa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa varten tapahtuvasta luovuttamisesta 23.12.1970/822	102
Laki huoltoa tai hoitoa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa varten tapahtuvasta luovuttamisesta Islantiin, Norjaan, Ruotsiin tai Tanskaan 11.12.1970/761	103
Asetus huoltoa tai hoitoa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa varten tapahtuvasta luovuttamisesta Islantiin, Norjaan, Ruotsiin tai Tanskaan annetun lain soveltamisesta Suomen sekä Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä 23.12.1970/821	105

1.5 ELATUS

Laki lapsen elatuksesta 5.9.1975/704	106
Elatustukilaki 29.8.2008/580	113
Laki eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin 29.8.2008/583	121
Tasavallan presidentin asetus elatustukea koskevien hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa 13.3.2009/120	121
Laki ulkomailla annetun elatusapua koskevan päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta 8.4.1983/370	122
Asetus elatusapua koskevan päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta eräissä tapauksissa 22.9.1989/832	124
Laki Suomen keskusviranomaisesta eräissä elatusapua koskevilla kansainvälisissä asioissa 10.12.2010/1076	124
Laki elatusveloitteita koskevan neuvoston asetuksen ja elatusavun kansainvälisestä perinnästä tehdyn yleissopimuksen soveltamisesta 10.12.2010/1077	125

1.6	LASTENSUOJELU	
	Lastensuojelulaki 13.4.2007/417	126
	Laki lapsiasiavaltuutetusta 21.12.2004/1221	162
	Valtioneuvoston asetus lapsiasiavaltuutetusta 21.4.2005/274	163
	Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504	163
	Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä 28.2.2014/148	165
2	PERINTÖ	
2.1	PERINTÖ JA TESTAMENTTI	
	Perintökaari 5.2.1965/40	168
	Laki perintökaaren voimaannpanosta 5.2.1965/41	212
	Laki perintöasioista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta 22.5.2015/682	213
2.2	PERINTÖ- JA LAHJAVERO	
	Perintö- ja lahjaverolaki 12.7.1940/378	215
	Verohallinnon päätös perintö- ja lahjaverotusta varten annettavista tiedoista 27.4.2015/546	240
3	EDUNVALVONTA	
	Laki holhoustoimesta 1.4.1999/442	244
	Laki edunvalvontavaltuutuksesta 25.5.2007/648	263
	Valtioneuvoston asetus edunvalvojan palkkion suuruudesta 29.11.2012/696	270
4	NIMI	
	Etu- ja sukunimilaki 19.12.2017/946	272
	Valtioneuvoston asetus etu- ja sukunimistä 25.10.2018/838	278
	Nimiasetus 8.2.1991/254	278
	Asetus nimilautakunnasta 11.10.1985/804	280
5	KANSAINVÄLISET PERHEOIKEUDELLISET SUHTEET	
5.1	EUROOPAN UNIONIN ASETUKSET	
	NAs (EY) N:o 2201/2003 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskeissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta 27.11.2003 (BRYSEL II a)	282
	NAs (EU) 2019/1111 tuomioistuimen toimivallasta, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskeissa asioissa ja kansainvälisestä lapsikaappauksesta 25.6.2019 (uusi Bryssel II a)	296
	NAs (EU) 2016/1103 tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla aviovarallisuussuhteita koskeissa asioissa 24.6.2016 (aviovarallisuusasetus)	325
	NAs (EU) 2016/1104 tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta tuomioistuimen toimivallan, sovellettavan lain sekä päätösten tunnustamisen ja täytäntöönpanon alalla rekisteröityjen parisuhdeiden varallisuus-oikeudellisia vaikutuksia koskeissa asioissa 24.6.2016 (parisuhdevarallisuusasetus)	338
	NAs (EY) N:o 4/2009 toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä elatusvelvoitteita koskeissa asioissa 18.12.2008	352
	EPNAs (EU) N:o 650/2012 toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönnotosta 4.7.2012 (perintöasetus)	368

5.2 POHJOISMAAT

Avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävä, Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehty sopimus sekä siihen liittyvät loppupöytäkirja ja Suomen ja Tanskan hallitusten välinen, 9 päivänä kesäkuuta 1931 käyty noottienvaihto	386
Laki Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn, avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen hyväksymisestä sekä sanotun sopimuksen täytäntöönpanosta 31.12.1931/413	386
Asetus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Tukholmassa 6 päivänä helmikuuta 1931 tehdyn, avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälis-yksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän sopimuksen voimaansaattamisesta 31.12.1931/414 (SopS 20/1931)	386
Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välinen sopimus elatusavun perimisestä pakkotoimin	394
Laki pohjoismaiden välisen elatusapusopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta 21.12.1962/702 (SopS 7/1963)	394
Asetus pohjoismaiden välisen elatusapusopimuksen voimaansaattamisesta 1.3.1963/117 (SopS 8/1963) ...	395
Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välinen perintöä, testamenttia ja pesänselvitystä koskeva sopimus	496
Laki Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken Kööpenhaminassa 19 päivänä marraskuuta 1934 tehdyn perintöä, testamenttia ja pesänselvitystä koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta 31.5.1935/253 (SopS 20/1935)	396
Asetus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välisen perintöä, testamenttia ja pesänselvitystä koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta 16.7.1935/254 (SopS 21/1935)	397

5.3 MUU KANSAINVÄLINEN SÄÄNTELY

Yleissopimus lapsen oikeuksista	403
Laki lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 31.5.1991 (SopS 59/1991)	403
Asetus lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta 16.8.1991 (SopS 60/1991)	403
Yksityisoikeuden alaa koskeva yleissopimus kansainvälisestä lapsikaappauksesta (Haagin lapsikaappausopimus)	420
Asetus kansainvälisestä lapsikaappauksesta tehdyn yksityisoikeuden alaa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 15.7.1994/644 (SopS 57/1994)	420
Eurooppalainen yleissopimus lasten adoptiosta	425
Laki lasten adoptiosta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 20.1.2012/21	425
Valtioneuvoston asetus lasten adoptiosta tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta sekä yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain ja adoptiolain 86 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 94 §:n voimaantulosta 28.6.2012/388 (SopS 39/2012) ..	425
Yleissopimus lasten suojelusta sekä yhteistyöstä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa	430
Asetus lasten suojelua sekä yhteistyötä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 30.5.1997/497 (SopS 29/1997)	430
Yleissopimus aikuisten kansainvälisestä suojelusta	435
Laki aikuisten kansainvälisestä suojelusta tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta 3.9.2010/779 v. 2011 (SopS 10/2011) .	435
Tasavallan presidentin asetus aikuisten kansainvälisestä suojelusta tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 21.1.2011/62 (SopS 11/2011)	436

ASIAHAKEMISTO	445
---------------------	-----

OIKEUSTAPAUSHAKEMISTO	451
-----------------------------	-----